

ഭാഗം ${f V}$

സ്നേഹോപഹാരം

(ഡോ. സാം മാത്യു, ബിഷപ്പ് സ്ഥാനത്തു നിന്നു വിരമിച്ച തിനെ തുടർന്ന് വിവിധ സഭാനേതാക്കന്മാർ അയച്ചുതന്ന സന്ദേശങ്ങളിൽ നിന്ന്)

സർവ്വശക്തനായ ദൈവത്തിൽ സ്വയം സമർപ്പിച്ച ഇടയശ്രേഷ്ഠൻ

മോറോൻ മാർ ബസേലിയോസ് മാർത്തോമമാ മാത്യൂസ് ദിതീയൻ കാതോലിക്കാബാവാ

സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയുടെ ബിഷപ്പും കേരള ത്തിന്റെ സാമൂഹിക – സാംസ്ക്കാരിക – ധാർമ്മിക രംഗങ്ങളിൽ മായാത്ത വ്യക്തിമുദ്രകൾ പതിച്ചിട്ടുള്ള മനുഷ്യസ്നേഹികളിൽ സർവ്വഥാ സുസ്മ രണീയനുമായ റൈറ്റ് റവ. ഡോ. സാം മാത്യു തിരുമേനി തന്റെ ഔദ്യോഗികസ്ഥാനത്തുനിന്നു വിരമിക്കുന്നു എന്നു കേൾക്കുന്നത് ബലഹീന നായ നമ്മെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ വേദന ഉളവാക്കുന്ന സംഗതിയാണ്. ഔദ്യോഗികസ്ഥാനത്ത് തിരുമേനി കുറെക്കൂടി നിലയുറപ്പിക്കേണ്ടിയിരുന്നത് കേരളത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മിക – സാമൂഹികരംഗങ്ങളിൽ ആവശ്യ മായിരുന്നു എന്നു നാം കരുതുന്നു.

1993 സെപ്റ്റംബർ 1–ാം തീയതി സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹായി ടവകയുടെ അഞ്ചാമത് ബിഷപ്പായാണ് അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരു മേനി പ്രധാന സഭാതലവന്മാരുടെ നിരകളിലേക്ക് ഉയർന്നുവരുന്നത്. അദ്ദേ ഹത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പുഫലം പുറത്തുവന്നപ്പോൾ നാം ഫോണിൽ അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ച് അഭിനന്ദിക്കുകയുണ്ടായി. ഏറ്റവും അടുത്ത സമ യത്തുതന്നെ അദ്ദേഹം നമ്മെ വന്നു കാണുകയും ചെയ്തു. ദൈവം തന്നെ ഏൽപ്പിച്ച ഈ സ്ഥാനത്തിനു താൻ യോഗ്യനാണോ എന്ന ചിന്താഭാര ത്തോടും, തികഞ്ഞ ആത്മാർത്ഥതയോടും, അർപ്പണബോധത്തോടുമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപ്പോഴത്തെ മനോഭാവവും, ഈറനണിഞ്ഞ നയന ങ്ങളും, ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ മനോമുകുരത്തിൽ തെളിയുന്നു. കൂപ്പുകൈ കളോടെ തനിക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കണമേ എന്നു ഗദ്ഗദകണ്ഠനായി ഒരു പിതാവിനോടെന്നവണ്ണം നമ്മോടാവശ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. ബലഹീ നനായ നാം ആ നിയുക്ത ബിഷപ്പിനെ വാരിപ്പുണർന്ന് ആശ്വസിപ്പിച്ച് സന്തോഷവാനാക്കി അയയ്ക്കുകയും അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെയും ആ പിതാവിനും കുടുംബത്തിനുംവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിൽ നമുക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്.

അഭിവന്ദ്യ തിരുമേനി ഒരു പിതാവിനെ എന്നവണ്ണം നമ്മെ എന്നും ആദരിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും കരുതുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആതമീയ രംഗത്തും ജനസേവനരംഗത്തും വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തും എക്യു മെനിക്കൽ രംഗത്തും തിരുമേനിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ബഹുമുഖങ്ങ ളാണ്. സുവിദിതങ്ങളുമാണ്. എങ്കിലും ബലഹീനനായ നമ്മെ ഏറെ ആകർഷിച്ചിട്ടുള്ളത്, എക്യുമെനിക്കൽ രംഗത്തുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ്. കെ.സി.സി. യുടെ പ്രസിഡന്റായും നിലയ്ക്കൽ എക്യുമെനിക്കൽ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിയായും വളരെ പ്രശംസ നീയമാംവിധം ഭരണം നിർവ്വഹിച്ച തിരുമേനി, യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ നിർഭ യത്വവും സത്യസന്ധതയും ത്യാഗമനസ്സും തന്റെ ജീവിതമാർഗ്ഗമായി സ്വീകരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാർത്ഥമായ ജീവിതം മുഖാന്തരമായി, ആരു മായിച്ചാലും, മായിക്കപ്പെടുവാൻ പാടില്ലാത്തവണ്ണം അതിശ്രേ ഷ്ഠമായ വ്യക്തിമുദ്രകൾ മാനവചരിത്രത്തിന്റെ ഏടുകളിൽ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും രണ്ടു ക്രൈസ്തവവിഭാഗങ്ങളിൽ ആണെന്നുവരികിലും, അതിന്റെ പരിമിതികളെ അതിലംഘിച്ചുള്ള ഉന്ന തമായ ഒരു സ്നേഹജീവിതവും ഒരുമയുമാണ് അന്യോന്യം പ്രദർശിപ്പി ക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ദൈവത്തെ അതിരറ്റു നാം സ്തുതിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനും കുടുംബത്തിനും, അദ്ദേഹത്തെ ദൈവം ഭരമേൽപ്പിച്ചി ട്ടുള്ള വൈദികർക്കും ആത്മീയമക്കൾക്കുംവേണ്ടി നാം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനഃസാക്ഷിയിൽ ഒരു കപടതയും പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ ഇടയില്ലാത്തവിധം അതു നിർമ്മലമാകുന്നു എന്നത്രേ നമ്മുടെ വിശ്വാ സം. സർവ്വശക്തനായ ദൈവത്തിൽ സ്വയം സമർപ്പിച്ച ഈ ഇടയശ്രേ ഷ്ഠൻ, ക്രിസ്തുവിലുള്ള ജീവിതം, അനുഗ്രഹങ്ങളിലേക്കും വലിയ അനു ഗ്രഹമായി സ്വീകരിച്ച്, അതു പ്രഘോഷിക്കുന്നതിലും സ്വജീവിതത്തിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതിലും ആനന്ദം കണ്ടെത്തിയ ഒരു മഹാത്മാവാണ്.

സ്നേഹധനനായ ഇടയൻ

കർദിനാൾ വർക്കി വിതയത്തിൽ

(മേജർ ആർച്ച് ബിഷപ്പ്, എറണാകുളം-അങ്കമാലി)

സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള രൂപതയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ബിഷപ്പ് സാം മാത്യുവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സഭാശുശ്രൂഷയ്ക്കു വിരാമമാവു കയാണ്. എട്ടു വർഷത്തോളം നീണ്ട അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം വഴി മദ്ധ്യകേരള രൂപതയ്ക്കും സി.എസ്.ഐ. യ്ക്കും ലഭിച്ച നേട്ടങ്ങൾ ഏവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. സാം മാത്യു പിതാവിന്റെ വ്യക്തിത്വം എന്നെ വളരെയധികം ആകർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ക്രാന്തദർശിയായ നേതാവും സ്നേഹധനനായ ഇടയനും എല്ലാവരെയും ഉൾക്കൊള്ളാൻതക്ക വിശാ ലഹൃദയനുമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ സവിശേഷതയും പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠതയും സി.എസ്.ഐ. യ്ക്കു മാത്രമല്ല, കേരള ക്രൈസ്തവസഭയ്ക്കുതന്നെ അദ്ദേഹത്തെ പ്രിയങ്കരനാക്കി.

സഭകളുടെ കൂട്ടായ്മയിലും ഐക്യത്തിലും അദ്ദേഹം കാട്ടിയ ശുഷ്കാന്തി പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. കേരള കൗൺസിൽ ഓഫ് ചർച്ചസിന്റെ പ്രസിഡന്റ്, നിലയ്ക്കൽ എക്യുമെനിക്കൽ ട്രസ്റ്റിന്റെ സെക്ര ട്ടറി എന്നീ നിലകളിൽ എക്യുമെനിക്കൽ പ്രസ്ഥാനങ്ങളോട് അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ച ആത്മാർത്ഥതയും താത്പര്യവും വലുതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവനങ്ങൾ കേരള ക്രൈസ്തവ സഭ എന്നും നന്ദിയോടെ ഓർക്കുന്നു. ഔദ്യോഗിക ജീവിതത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് ഞാൻ എല്ലാ ദൈവാനുഗ്രഹങ്ങളും നേരുന്നു.

സഹോദരനു സ്നേഹാശംസകൾ!

ഫിലിപ്പോസ് മാർ ക്രിസോസ്റ്റം

(മാർത്തോമ്മാ വലിയ മെത്രാപ്പോലീത്താ)

1993 സെപ്റ്റംബർ 1–ാം തീയതി മുതൽ മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവക യുടെ ബിഷപ്പായി സ്തുത്യർഹമായ സേവനം നിർവഹിച്ച് വിരമിക്കുന്ന റൈറ്റ് റവ. ഡോ. സാം മാത്വു തിരുമേനിയുടെ ബഹുമാനാർത്ഥം ഒരു ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിൽ ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു.

തിരുമേനി സ്ഥാനമേൽക്കുമ്പോൾ എല്ലാ സഭയിലും എന്നപോലെ മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയിലും പല പ്രശ്നങ്ങളും വിഷമതകളും ഉണ്ടാ യിരുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ ശക്തിയിലും കൃപയിലും സ്നേഹത്തിന്റെ ആത്മാവിലും വിനയത്തിന്റെ ശൈലിയിലും പ്രാർത്ഥനയുടെ ധൈര്യ ത്തിലും തിരുമേനി തന്റെ ശുശ്രൂഷ ആരംഭിച്ചു. തുടർന്ന് തിരുമേനി വിചാ രിച്ചതിലും നിനച്ചതിലും അധികമായി ദൈവം തിരുമേനിയുടെ പ്രവർത്ത നങ്ങളെ അനുഗ്രഹിച്ചു.

ഭദ്രാസനത്തിൽ വലിയ രൂപാന്തരവും ആത്മീയ അനുഭവങ്ങളും ഉള വായി. യോജിപ്പിന്റെയും സഹകരണത്തിന്റെയും ആത്മാവിൽ സംഗതി കളെ കൈകാര്യം ചെയ്തു. സഭ ഒരു കൂട്ടായ്മയായി ക്രമേണ വളർന്നു വന്നു. സഭാജീവിതം അനേകർക്കു സന്തോഷവും സമാധനവും ആയി അനുഭവപ്പെട്ടു. ബന്ധങ്ങൾ യഥാസ്ഥാനപ്പെടുകയും തളർന്നവശക്തി പ്രാപിക്കുകയും സഭാ ജീവിതത്തിന് അർത്ഥവും പൊരുളും കണ്ടെത്തു കയും ചെയ്തു.

എക്യുമെനിക്കൽ ബന്ധങ്ങളിൽ തിരുമേനി കൈവരിച്ച നേട്ടം ശ്ലാഘ നീയമാണ്. മാർത്തോമ്മാ സഭയുമായും തിരുമേനിക്കും കുടുംബത്തിനും ഉള്ള ബന്ധം വിലപ്പെട്ടതാണ്. കേരളത്തിലെ എല്ലാ സഭകളുമായി ഈ ബന്ധം തിരുമേനി പാലിച്ചു. കെ.സി.സി.യുടെ പ്രസിഡന്റായി പല വർഷം വളരെ പ്രശംസനീയമായ സേവനം നിർവ്വഹിച്ചു. നിലയ്ക്കൽ സെന്റ റിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു ശക്തി, അതിന്റെ സെക്രട്ടറി എന്ന നിലയിൽ തിരുമേനി പ്രദാനം ചെയ്തു.

സുവിശേഷം തിരുമേനിക്ക് ഒരു ഹരമാണ്. സുവിശേഷപ്രവർത്തകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും സഹായിക്കുകയും അഭിനന്ദിക്കുകയും ചെയ്യു ന്നതിനു പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു. പുതിയ വേലസ്ഥലം ആരംഭിക്കുന്നതിനും കൂടുതൽ പ്രവർത്തകരെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനും തിരുമേനി ഉത്സുകനാ യിരുന്നു. യുവജനങ്ങളെ സാദ്ധ്യതയുടെ കൂമ്പാരമായി തിരുമേനി കണ്ടു. അവരെ സാദ്ധ്യതയായി മാത്രം സ്ഥിതിചെയ്യാതെ പ്രവർത്തനനിരതരും സമൂഹത്തിന്റെ വിലപ്പെട്ടവരും ആയി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിനു തിരു മേനി പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അവശരുടെ അത്താണിയും നിസ്സഹായരുടെ ആശ്രയവും അവഗണി ക്കപ്പെട്ടവരുടെ സ്നേഹിതനുമായി തിരുമേനി ശോഭിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യ ദോഷങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം ഒരു ശത്രു ആണ്. നീതിയിലും സമാധാന ത്തിലും അടിസ്ഥാനപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലാക്കാകുന്നു.

തിരുമേനിയുടെ വിശ്രമകാലം വിശ്രമരഹിതമായി പ്രവർത്തിപ്പാൻ ദൈവം കൃപ നൽകട്ടെ എന്നു ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

മാർഗ്ഗദർശകമായ പ്രവർത്തനശൈലി

മോസ്റ്റ് റവ. സിറിൾ മാർ ബസേലിയോസ് മെത്രാപ്പോലീത്താ

(തിരുവനന്തപുരം ആർച്ച് ബിഷപ്പ്)

കർമ്മനിരതമായ എട്ടുവർഷത്തെ ഔദ്യോഗിക വൈദികമേലദ്ധ്യക്ഷ പദവിയിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്ന റൈറ്റ് റവ. ഡോ. സാം മാത്യു തിരുമേ നിക്കു ഹൃദയം നിറഞ്ഞ ആശംസകളും എല്ലാ ദൈവാനുഗ്രഹവും നേരുന്നു. ഈ കാലയളവിൽ സഭയ്ക്കും സമൂഹത്തിനും തിരുമേനി അനു ഷ്ഠിച്ച നിസ്തുലമായ സേവനങ്ങൾ തീർച്ചയായും എന്നും സ്മരിക്ക പ്പെടും. തിരുമേനിയുടെ ഭരണകാലം സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹാ യിടവകയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആദ്ധ്യാത്മികവും സാമൂഹികവുമായ വളർച്ചയുടെ ഒരു കാലഘട്ടം തന്നെയായിരുന്നു. കേരള കൗൺസിൽ ഓഫ് ചർച്ചസിന്റെ പ്രസിഡന്റ് എന്ന നിലയിൽ മറ്റു സഭാവിഭാഗങ്ങളു മായി സൗഹാർദ്ദവും സഹകരണവും ഊട്ടിയുറപ്പിക്കുന്നതിനും അതു വഴി കേരളക്രൈസ്തവ സമൂഹത്തിനു പല നേട്ടങ്ങൾ കൈവരുത്തുന്ന തിനും തിരുമേനി സഹായകമായി. തിരുമേനിയുടെ സമർപ്പണബോധവും ക്രൈസ്തവദർശനത്തിലൂടെയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനശൈ ലിയും എല്ലാവർക്കും ഉത്തേജകവും മാർഗ്ഗദർശകവുമാണ്. തിരുമേനി യുടെ എല്ലാ സംരംഭങ്ങളിലും ദൈവാശ്രയവും ലാളിത്യവും നിസ്വാർത്ഥ തയും പ്രകടമാണ്. പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം കൈവരിച്ച വിജയ ങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനകാരണവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശിഷ്ടമായ ഈ ഗുണ വിശേഷങ്ങൾ തന്നെയാകുന്നു.

ഔദ്യോഗിക സഭാദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തുനിന്നു വിരമിക്കുന്നെങ്കിലും സഭയ്ക്കും സമൂഹത്തിനുംവേണ്ടിയുള്ള ധാരാളം അവസരങ്ങൾ തിരു മേനിയെ കാത്തുനിൽക്കുകയാണ്. തിരുമേനി അനുഷ്ഠിച്ച സേവന ങ്ങൾക്കു ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഹൃദയപൂർവ്വം അഭിനന്ദിക്കുന്നു. ദൈവം എല്ലാ നന്മകളും ദീർഘായുസ്സും നൽകി തിരുമേനിയുടെ ഭാവിപ്രവർത്ത നങ്ങൾക്കു നല്ല ഫലങ്ങൾ നൽകുവാൻ ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു കൊള്ളുന്നു.

സ്നേഹബന്ധങ്ങൾ വളർത്തിയെടുത്ത മഹായിടയൻ

ആർച്ച് ബിഷപ്പ് മാർ ജോസഫ് പൗവ്വത്തിൽ

ഏതാണ്ട് എട്ടുവർഷം നീണ്ട മഹായിടയന്റെ ശുശ്രൂഷയ്ക്കുശേഷം അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനി ഔദ്യോഗികജീവിതത്തിന്റെ പടിയിറ ങ്ങുന്നു. ഇക്കാലയളവിൽ സഭാതലങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, സാമൂഹിക സാംസ്ക്കാരികരംഗങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുവാനും അവി ടെയെല്ലാം തന്റെ പ്രസാദപൂർണ്ണമായ വ്യക്തിത്വവും ആർജ്ജവം നിറഞ്ഞ പെരുമാറ്റവും വ്യക്തമായ ദർശനങ്ങളുംവഴി സ്വാധീനം ചെലുത്തുവാനും തിരുമേനിക്കു കഴിഞ്ഞുവെന്നുള്ളത് അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം പല രംഗങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സാധിച്ച വ്യക്തിയെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ ഓർ ക്കുന്നു. അദ്ദേഹം മെത്രാനായി അഭിഷിക്തനാകുന്നതിനു മുമ്പു മുതൽ പല മേഖലകളിലും ഒരുമിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാനും സൗഹാർദ്ദം പങ്കുവ യ്ക്കാനുമുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. തിരുമേനി തന്റെ ഔദ്യോഗികസ്ഥാനം ഒഴിയുന്ന വേളയിൽ അദ്ദേഹത്തോടൊത്തു പ്രവർത്തിക്കാനിടയായ നല്ല നാളുകളെക്കുറിച്ച അനുസ്മരിക്കുക തികച്ചും സന്തോഷകരമാണ്.

സഭൈക്യരംഗങ്ങളിലാണ് ഞങ്ങൾ പലപ്പോഴും ഒന്നിച്ചുപ്രവർത്തിക്കാ റുണ്ടായിരുന്നത്. അതുപോലെ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തും. തന്റെ പ്രവർത്ത നമേഖലകളിലെല്ലാംതന്നെ സാം മാത്യു തിരുമേനി തുറന്ന സ്നേഹബ ഡങ്ങൾ വളർത്തിയെടുത്തിരുന്നു. തന്നോടൊത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്നവ രുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾ ആർജ്ജിക്കുവാനും കഴിവുള്ളപ്പോളെല്ലാം തന്റെ സ്നേഹവും സൗഹാർദ്ദവും പുതുക്കാനും അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചു. അതു കൊണ്ടുതന്നെ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം പ്രവർത്തിക്കുക എളുപ്പമുള്ള കാര്യ മാണ്. അങ്ങനെ സൗഹാർദ്ദപൂർണ്ണമായ അന്തരീക്ഷം തനിക്കുചുറ്റും സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിജ യത്തിന് ഒരു പ്രധാന കാരണമെന്നു തോന്നുന്നു.

സാം മാത്യു തിരുമേനി തന്റെ പ്രവർത്തനമണ്ഡലങ്ങളിലെല്ലാം അനി തരസാധാരണമായ സമർപ്പണബോധം കാണിച്ചിരുന്നു. താൻ ഏറ്റെടു ക്കുന്ന ദൗത്യത്തോടുള്ള കൂറ്, അതിനുവേണ്ടി എന്തുക്ലേശവും ത്യാഗവും സഹിക്കാനുള്ള സന്നദ്ധത, കഠിനാദ്ധാനത്തിനുള്ള സന്മനസ്സ് ഇവ യൊക്കെ എല്ലാവരുടെയും ആദരവും അഭിനന്ദനവും നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റെ ടുത്ത ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളെല്ലാംതന്നെ വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞത് ഈ മഹത്തായ മനോഭാവം കൊണ്ടാണെന്നു തീർച്ച. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വബോധവും സമർപ്പണബോധവും ഒപ്പം പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് എന്നും ഉത്തേജനം പകരുന്നവയായിരുന്നു.

വിവിധ പ്രവർത്തനമേഖലകളിലെല്ലാം അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരു മേനിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യവും സംലഭ്യതയും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമായിരു ന്നുവെന്നോർക്കുന്നു. പൊതുവായ ഏതു പ്രസ്ഥാനത്തിനും കാര്യത്തിനും അദ്ദേഹം എന്നും മുൻപന്തിയിലുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള പ്രസ്ഥാ നങ്ങൾക്കും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി അദ്ദേഹം ഏറെ സമയം ചിലവ ഴിച്ചിരുന്നു. പൊതുസമ്മേളനങ്ങളിലെല്ലാം കൃത്യസമയത്തുതന്നെ, അല്ലെ ക്രിൽ മുൻകൂട്ടി എത്താൻ അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. അങ്ങനെ തികച്ചും കർമ്മനിരതനായ ഒരു വൈദികശ്രേഷ്ഠനാണ് അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനി.

ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരുടെ സംഗമങ്ങളിൽ യോജിപ്പിന്റെ ഇഴ തുന്നുവാൻ അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിച്ച പാടവം ശ്രദ്ധേയമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിജയത്തിന് ഒരു പ്രധാന കാരണം ഇങ്ങനെ പൊതു വായ പൊരുത്തങ്ങൾ കണ്ടെത്തുവാനും അതിനെ ഉജ്ജീവിപ്പിച്ച് സമൂഹമദ്ധ്യത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കാനുമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രത്യേക സിദ്ധി യാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇന്നത്തെ പ്രശ്നകലുഷിതമായി അന്തരീക്ഷത്തിൽ മഹായിടവകയെ അഭിവൃദ്ധിയിലേക്കു വളർത്താൻ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിച്ചത് ഈ രംഗത്ത് പ്രദർശിപ്പിച്ച പാടവമാണ്.

നിലയ്ക്കൽ എക്യുമെനിക്കൽ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സെക്രട്ടറി എന്ന നിലയിലും കേരളത്തിലെ ക്രൈസ്തവസഭകളുടെ കൗൺസിലിന്റെ തല വനെന്ന നിലയിലും ബിഷപ്പ് സാം മാത്യു സഭകളുടെ കൂട്ടായ്മ വർദ്ധി പ്പിക്കാൻ നടത്തിയിട്ടുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഏറെ ശ്ലാഘനീയമാണ്. അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യവും പ്രാർത്ഥനകളുമെല്ലാം ഇനിയും ഈ പ്രസ്ഥാന ങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നവരാണ് എല്ലാവരും.

സ്നേഹംകൊണ്ടും സൗഹാർദ്ദംകൊണ്ടും, ലാളിത്യവും ആർജ്ജ വവും നിറഞ്ഞ പെരുമാറ്റശൈലികൊണ്ടും അനേകരുടെ ഹൃദയത്തിൽ നല്ല ഇടയന്റെ സജീവസാന്നിദ്ധ്യമായ അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേ നിയെ ആയുസ്സും ആരോഗ്യവും നൽകി ദൈവം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

അഷ്ട ഭാഗ്യവർഷങ്ങൾ

മോർ ക്ലീമ്മിസ് ഏബ്രഹാം മെത്രാപ്പോലീത്താ

(മലങ്കര സിറിയൻ ക്നാനായ ഭദ്രാസനം)

സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയുടെ ഇടയൻ എട്ടു വർഷത്തെ അജപാലനത്തിനുശേഷം വിരമിക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്ന സ്മരണികയിൽ ഒരു സ്നേഹസ്മരണ പുതുക്കുവാൻ നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

സി.എസ്.ഐ. യും ക്നാനായ സമുദായവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പൂർവ്വകാലം മുതൽതന്നെ ഊടും പാവുംപോലെ സുദൃഢമാണ്. സഭയെ നയിച്ച ഇടയന്മാരെല്ലാവരും ക്നാനായ സമുദായവുമായി വൃക്തിബന്ധം പുലർത്തിയവരാണ്. അവരുടെ പാത പിൻതുടർന്ന സാം തിരുമേനി ക്നാനായ സമുദായത്തിനു ബഹുമാനൃനാണ്.

നവീനതയുടെ നറുമണം പരത്തുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്താധാര, ചൈതനുവത്തായ ജീവിതശൈലിയിലൂടെ സഹജീവികളോടുള്ള സഖിത്വം നിറഞ്ഞ അനുഭവസമ്പത്ത്, ഗ്രന്ഥകാരൻ, വാഗ്മി, സംഘാട കൻ എന്നീ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും അദ്ദേഹം ഒരു അഗ്രഗാമിയാണ്.

എക്യുമെനിക്കൽ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ അദ്ദേഹം കാണിച്ച വിശാല വീക്ഷ ണം, ഇതര സമൂഹത്തോടും സമുദായത്തോടും ഇത്രമാത്രം ഇടകലർന്ന ജീവിതം, ദലിതർക്കും അശരണർക്കും മദ്യവിമോചനത്തിനുംവേണ്ടി നട ത്തിയ ഐതിഹാസികമായ യാത്രകൾ, ഒരു സമുദായ ആചാര്യന്റേതാ യിട്ടല്ല മറിച്ച് ഒരു വിമോചകന്റെ സാകല്യമായ സാഫല്യമായി കണക്കാ ക്കണം.

കേരള കൗൺസിൽ ഓഫ് ചർച്ചസിന്റെ പ്രസിഡന്റായ അദ്ദേഹം നട ത്തുന്ന സേവനങ്ങൾ മാതൃകാപരമാണ്.

സഭാനേതൃത്വത്തിൽനിന്നു വിരമിച്ചതിനുശേഷവും സഭാശുശ്രൂഷക ളിൽ നിലനിൽക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ദൈവകൃപയും ഓജസ്സും തേജസ്സും ദൈവം നൽകട്ടെയെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

'Sam' എന്ന നാമം ശമുവേൽ പ്രവാചകന്റെ പേരിന്റെ ചുരുക്കമാണ ല്ലോ. 'അവന്റെ പേര് ദൈവം' എന്നത്രേ ഇതിന്റെ അർത്ഥം. സങ്കീർത്ത നംപോലെ ഒരു ജീവിതം. അതു ദൈവത്തിന്റേതാകട്ടെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം സമൂഹത്തിനു ലഭിക്കട്ടെ. ഇഗ്നേഷ്യസ് ലയോള പ്രാർത്ഥിച്ചതുപോലെ ഞാനും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

"Teach us, good Lord, to serve Thee as Though deservest; To give and not to count the cost; To fight and not to heed the wounds; To toil and not to seek for rest; To labour and not to ask for any reward; To save the joy of knowing that we do Thy will."

ദൈവം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

അനുഗൃഹീതനായ പ്രധാന ആചാരൃൻ

തോമസ് മാർ ദീവന്നാസിയോസ്

(സിനഡ് പ്രസിഡന്റ്, മലങ്കര യാക്കോബായ സിറിയൻ ഓർത്തഡോക്സ് ചർച്ച്)

1993 സെപ്തംബർ ഒന്നാം തീയതി സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹാ യിടവകയുടെ ആത്മീയ അദ്ധ്യക്ഷനായി ദൈവത്താൽ വിളിക്കപ്പെട്ട്, ദിവ്യ ശുശ്രൂഷ ആരംഭിച്ച്, അനുഗ്രഹകരമായി നിറവേറ്റിയ അനുഗൃഹീതനായ അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനി കേരളത്തിലെ ക്രൈസ്തവസഭകൾക്ക് അഭിമാനിക്കാവുന്നവിധം എല്ലാ രംഗങ്ങളിലും പ്രശോഭിച്ചിരുന്നു, നന്ദി യോടെ ദൈവത്തെ സ്തുതിക്കുന്നു. ജീവിതംകൊണ്ടും പ്രവർത്തനം കൊണ്ടും ക്രിസ്തീയ സാക്ഷ്യം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞു. കേരളത്തിലെ ക്രൈസ്തവസഭകൾ തമ്മിലുള്ള ഐക്യം അതി ശയകരമായി വളർത്തുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചു. മലങ്കരസഭയിലെ ഇരു വിഭാഗങ്ങൾ യോജിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം ഏറെ പരിശ്രമിച്ചിരുന്നു. ഇത് ബലഹീനനായ എനിക്ക് ആശ്വാസം പകരുന്നതായിരുന്നു. അള വറ്റ നന്ദിയോടെ ഓർക്കുന്നു. പാരമ്പര്യങ്ങളെ തള്ളാതെ-പരമകാരുണി കനായ യേശുക്രിസ്തുവിൽ ബലംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പ്രധാനാചാര്യത്വ ത്തിന്റെ ചുമതല അനുഗ്രഹകരമായി നിറവേറ്റി. ഈ കുറിപ്പ് യാത്രയിൽ എഴുതുന്നതിനാൽ ഹ്രസ്വമായിപ്പോയി. ഒരു പുസ്തകംതന്നെ എഴുതു വാനുള്ള സംഭവങ്ങളും അനുഭവങ്ങളും തിരുമേനി ജീവിതംകൊണ്ടും പ്രവർത്തനംകൊണ്ടും കാഴ്ചവച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വിനയത്തോടെ വെളിപ്പെ ടുത്തി നിറുത്തുന്നു.

ദൈവം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

The Gift of God

Dr. Joseph Mar Irenaues

(Suffragan Metropolitan, Mar Thoma Syrian Church of Malabar)

Madhya Kerala Diocese of Church of South India was privileged by the leadership of Bishop Dr. Sam Mathew who served the Diocese with charisma and an ecumenical leadership. Now on October 8th 2001 Bishop Dr. Sam Mathew is handing over his official responsibilities as per the discipline of the Church in respect of retirement. From September 1993 his dynamic leadership in the Church and in the society as a bishop is well appreciated. He had a say and significant contributions in the socio-economic and religious forums in Kerala. This marks the period of his Bishopric as a memorable one ever remembered with gratitude to God for giving the church, Bishop Dr. Sam Mathew, "the gift of God"

My association with him in the ecumenical relationship and as a brother Bishop really challenged me and encouraged me in my ministry. His transparency and openness in relating to other people is very significant. He faces people and issues with a smile and also with a charisma to win the people and the issues which he faces. His timely advices many a time helped me to deepen the relationship.

In establishing relationship with communities of other faith and other churches broadened his contribution in the field of ecumenism. He tried his best to bring reconciliation between the churches and sincerely prayed for the healing of the wounds of division in church and society. In that respect his services as chairperson of the K.C.C. and also the Sercretary of Nilackal Ecumenical Trust are remarkable to be ever remembered.

God has blessed him with a family which supports his concerns and visions. That is a significant resource from which he has gathered confidence and courage to discharge his responsibilities. He found time to look afresh on contemporary concerns and make graceful assessments of the situations. Yes, I know he had a very sensitive heart towards "the less fortunate brethren" in our society and also the concern for the suffering and the marginalized. He has guided the diocese through the calm waters to the destination of progress, peace and prosperity. When we look back we can confidently say as the 5th Bishop of the Madhya Kerala, he is a blessing and a gift of God to His church.

I do have personal encouragement from him as a brother Bishop. As he is

free from the official responsibilities in the diocese, I am sure, God will use his talents in a blessed way in the service of His people. I wish a healthy and pleasant life for him and his family in the days to come. I join with the diocese which publishes a 'Festschrift' to mark the service of Bishop Dr. Sam Mathew and I also join in acknowledging my respect to him and affections that I have received from him.

A Good Friend and Brother of Mine

Dr. Geevarghese Mar Osthathios

(Malankara Orthodox Syrian Church)

It is a privilege for me to be asked to felicitate my brother, Bishop His Grace Sam Mathew on the occasion of his retirement. My association with him started before he was consecrated as the Bishop of C.S.I. Madhya Kerala Diocese. As I had close contacts with his two predecessors, I am praising God for the progress of the Church, ecumenism, missionary out-reach and dialogue with the Orthodox Church. He permitted me to be the president of the Alumnae Association of B. H. High School, Mavelikara. The auditorium of which was blessed by two of us together. He was a friend of Orthodox Theological Seminary where he has given lectures to the staff and students on important occasions. I met him last week and he told me, about his retirement on 8th of October. May God bring a worthy Successor for him.

My prayers for his good health and greater ministry ahead. My prayers are for his family also. God will certainly continue to use him after his retirement also.

വിശാലഹൃദയനായ മനുഷൃസ്നേഹി

മാർ കുര്യാക്കോസ് കുന്നശ്ശേരി

(കോട്ടയം രൂപതയുടെ മെത്രാൻ)

മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയുടെ ആത്മീയനേതാവായി കഴിഞ്ഞ എട്ടു വർഷത്തെ സ്തുത്യർഹവും ധീരവും സ്മരണാർഹവുമായ സേവനത്തി നുശേഷം തന്റെ ഔദ്യോഗികജീവിതത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുമ്പോൾ, അഭി മാനത്തോടെ അയവിറക്കാൻ ജീവിതത്തിന്റെ നാനാതുറകളിൽ ഒട്ടനവധി നേട്ടങ്ങൾ അഭിവന്ദ്യനായ സാം മാത്യു തിരുമേനിക്കു സ്വന്തമായുണ്ട്. താൻ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ള മേഖലകളിലും പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വ്യക്തികളിലും നേതൃത്വം കൊടുത്തിട്ടുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലും തനതായ വ്യക്തി മുദ്ര പതിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നതു വളരെ അഭിമാനാർഹമാണ്. തന്നെ ഏൽപ്പിച്ച അജഗണത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മിക നവീകരണത്തിനു പ്രമുഖ പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും ഇതര സഭാവിഭാഗങ്ങളുടെ കൂട്ടായ്മയ്ക്കും ഐക്യശ്രമങ്ങൾക്കും കലവറയില്ലാത്ത സഹകരണം നൽകുവാൻ പ്രത്യേകം ബദ്ധശ്രധനായിരുന്നു.

നല്ലൊരു മനുഷ്യസ്നേഹിയും വിശാലമായൊരു ഹൃദയത്തിന്റെ ഉട മയുമാണ് അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനിയെന്ന് വളരെ അടുത്തു പരിചയപ്പെടാൻ ഒട്ടനവധി അവസരം കിട്ടിയിട്ടുള്ള എനിക്ക് ആത്മാർത്ഥ മായി അനുസ്മരിക്കാൻ സാധിക്കും. കോട്ടയം രൂപതയുടെ വളരെ അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കളിൽ ഒരാളാണു സാം തിരുമേനി. തന്റെ അജപാ ലനമേഖലയിൽ അനുഭവപ്പെട്ട പ്രതിസന്ധികളെയെല്ലാം ധീരമായി അതി ജീവിക്കാൻ സാധിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യക്തിപ്രഭാവത്തിന്റെയും സമ ചിത്തതയുടെയും ദൃഢനിശ്ചയത്തിന്റെയും ആദ്ധ്യാത്മികതയുടെയും മേന്മ കൊണ്ടാണ്. നിലയ്ക്കൽ എക്യുമെനിക്കൽ ട്രസ്റ്റിന്റെ സെക്രട്ടറി യെന്ന നിലയിൽ വിലമതിക്കാനാവാത്ത സേവനങ്ങളാണു തിരുമേനി ചെയ്തത്. വിവിധ മേഖലകളിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന വശ്യതയാർന്ന സ്നേഹബന്ധം കൂടുതൽ ശോഭിതമാകുവാൻ ദൈവം തിരുമേനിയെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ. ഇനിയുള്ള വിശ്രമനാളുകളിലും കൂടുതൽ ഊർജ്ജ സ്വലതയോടെ കർമ്മവേദികളിൽ ശോഭിക്കുവാനും വിശുദ്ധിയുടെ പരി മളം പരത്തുവാനും സർവ്വശക്തനായ ദൈവം അനുഗ്രഹം പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

The Right Person in the Right Time

Geevarghese Mar Timotheos

(Bishop of Tiruvalla)

I am indeed very happy to know that the Diocese of Madhya Kerala is publishing a book to honour His Excellency Rt. Rev. Dr. Sam Mathew on the occasion of His Excellency's retirement. I am sure these few lines are not enough to express my feelings as I hear the news about the retirement of His Excellency. On this most auspicious occasion, I, my auxiliary and the whole Diocese happily send to His Excellency our prayerful best wishes and congratulations. His Excellency spent last eight years in the total service to the people in the Diocese and outside. The Nilackal Committee is one of the best examples for it. I hope that the period of leadership during the last eight years will remain as a memorable one in the History of the Diocese of Madhya Kerala. According to me, His Excellency is the right person; in the right place; in the right time.

I too join the Diocese in praising and thanking God for all the graces He has showered upon His Excellency during the past years. I wish him a very happy and healthy life.

My Neighbour and My Friend

Msgr. Peter Thuruthikonam

(Bishop of Vijayapuram)

This is an occasion when Bishop Sam Mathew takes leave of his office as Bishop of CSI Madhya Kerala Maha Idavaka. As friend and neighbour, we have been neighbours as Bishop Sam Mathew was the Parish Priest of Ascension Church of Kottayam, as a Bishop too he is neighbour, because his diocese is a neighbouring diocese of Vijayapuram. I have great pleasure in offering him all prayers and good wishes.

I do cherish warm memories about him within my bosom. I had several occasions to share platforms with him. On all such occasions I could experience his Christian Spirit and fraternal attitude towards all. He is a good orator, a good organizer and a good moderator, an efficient administrator. His relationship with others is very cordial and his personality attracts many to him. He is a man of good will, who always wishes and works for peace and harmony among men and praise to the Lord in the High.

As he was the Parish Priest of Ascension Church I could understand that Bishop Sam Mathew always made it a point to give an example of an honest working life, sustained by faith, which gave meanings and value to each tiny occupation of the day. This manifestation as a priest continued and was made strong, as he was elevated to the episcopate of the CSI Madhya Kerala Maha Edavaka. He was a vitalizing force within the parish community. His vibrant nature reflected in his ministry in the diocese, that under his leadership the diocese became very vibrant.

In a measure generous and abounding, he has endowed his diocese with an achievement forged into shape through the years, by the sweat of his brow and by the rich fruits of his mind and heart. His people have witnessed his unwearied labours in the varied fields of activity in the diocese. As a public person he was dedicated to a life of service embracing every phase of social life. His works occupy their position in the great movement of charity, which animated the life of the people. His special interest for the cause of the poor and suffering human being and for the abandoned gave rise to several unforgettable events of involvements. His life was full of action, placed at the disposition of the poor in whom he could denote and succour the most urgent needs. His activity of Christian assistance was made much more efficient by the innate gift of paternity which surpassed the limits of natural benevolence. His activities were, indeed, animated by an ecumenical spirit of

Evangelical witness that he spared no occasion to join hand with other Churches.

The interior life of a holy person, from which his works gather meaning and strength, is not only the result of a rich and gifted personality. There is a supernatural force which gives life to one's all personal gifts and directs his works towards one goal; the love of God and of one's neighbour. This spiritual strength was present in Bishop Sam Mathew's life as well. It guided him in every moment of his existence; it grew as years passed. He did not live alien to the life situations of the poor and ordinary man. He left aside every other activity in order to be available for service of the society.

To be a lackey of the Church would be glory and honour enough for any one. But to be her consecrated example as well as consecrated Apostle; to be enrolled into the ranks of the spiritual rulers on guard duty throughout the length and breadth of the country; to see far and to see deep; to be bold; to be brilliant and polished; to be ruler, servant, teacher, father, all at once-that is no man's right, but certainly any man's glory. Though St. Paul writes," It is well said, when a man aspires to be a bishophric, it is no mean employment that he covets", yet every Bishop knows from experience, long or brief, that in the crown of glory, which the episcopate is, there are not a few thorns. The greater the honour, the greater the burden. Glory without cross is nonchristian. As we reiterate the good of Bishop Sam Mathew, we should also hold in heart the difficult paths he had traversed to reach to this glory and congratulate him for having faithfully followed his Master. I am sure that the CSI as a whole has merited much because of Bishop Sam Mathew. Every member of the diocese will remember him as their Pastor and leader, who has led them to the heights of honour in all respects. If memory could be locked up in brick and mortar, I am sure that all the institutions in the diocese will ever pronounce his name in the days to come, for he had special care and concern for building up and sustaining these institutions for the service of man.

On this occasion I pray and wish that Bishop Sam Mathew be amply rewarded of his sacrifice and arduous labours, May the good God grant him peace and joy abundant in his life remaining. We will be good friends and neighbours joining hands in all possible manners for the cause of the good of the world.

Reflections on few Moments with Rt. Rev. Sam Mathew

Thoms Mar Themotheos

(Metropolitan of the Kottayam Diocese of the Malankara Jacobite Syrian Orthodox Church)

My association with Rt.Rev. Sam Mathew started in connection with some ecumenical events. Immediately after his ordination as bishop, I met him at a meeting of the Pro-Orient Regional Symposium held at Kottayam, in September 1993. Many foreign guests were present on the week-long events. Different Churches hosted dinner meetings in honour of the delegates. I recall the meeting at St.Lourde's Church premises, hosted by the Catholic Church, under the leadership of Archbishop Powathil of Changanacherry. Rt. Rev. Sam Mathew was present and he was just recently ordained. I too had occasion to talk to the bishop very briefly and I must say, he made very good impressions on all who were present. He was polite, courteous and cheerful to all who met, shook hands and talked. He appeared to me as an intelligent and able leader with great Chrisitan commitment. On a later occasion, I had the opportunity to visit Rt. Rev. Sam Mathew in his residence during an evening. He and his wife received us with courtesy. I must say that both are extremely good hosts. I vividly remember the discussions we had on the occasion. Incidentally we talked about the evangelists of the C.S.I. because my cousin who was with me mentioned about one such evangelist with whom his family had very intimate friendship. To many outsiders C.S.I. Madhya Kerala Diocese and the earlier C.M.S. are known through their evangelists at various mission stations. They were deeply committed people for the spread of the Gospel. Their life and the service in the field of education, social harmony and humanitarian service make them a distinct class themselves. Bishop explained to us the outstanding contributions those men have made both within the Church and the wider socety, through their humble life, gospel messages, and charitable works. In many interior parts of the former Travancore, even during pre-independent times their presence made lot of difference. The discussion was quite interesting to me because I too knew many such evangelists during my school days since I had primary education in our village school, which is a CMS School. Later my college studies were mostly at the C.M.S. College, Kottayam and I knew well how the CMS has done service in the field of education and thereby made the Kerala Society a very forward-looking people.

On other social and ecumenical events I had opportunity to meet Bishop Sam Mathew. Once the District Collector of Kottayam invited the religious leaders in and around Kottayam for a discussion to improve the facilities of the town. Through valubale suggestions and creative proposals Bishop's opinions were quite impressive. Only once I attended the Nilackal Ecumenical Council at the Catholic Archbishops House at Changanacherry. As Secretary of the Nilackal Council, bishop has earmed the respect and admiration of all others. In my opinion Bishop Sam Mathew worked extremely well as Secretary of this Council.

The concern of the Bishop in the Jacobite and Orthodox disputes of the Malankara Church needs special mention. As Chairman of the Kerala Council of Churches, he made efforts to bring both factions to a dialogue. He has very friendly relations to all the leaders of both groups. On one occasion he wrote a nice letter to His Holiness Ignatius Zakka I, Patriarch. When we three bishops of our Church visited His Holiness, the letter was shown to us and we had a serious discussion on it. Later, I understand that Bishop Sam Mathew received a reply and when I met him, he told me that he was much pleased with the reply. The Patriarch endorsed and blessed the efforts of K.C.C. and its Chairman to establish peace and harmony in the Church. The ecumenical concern of the bishop was quite evident from the whole exercise. Unfortunately, litigations were intensely carried on in the civil courts by some and the scope for a negotiated settlement became bleak. The efforts of the Bishop as Chairman of K.C.C. and that of others had to be stopped.

The success of Bishop Sam Mathew as President of the K.C.C. needs special mention. More than anyone else in the past, the bishop was able to bring the member Churches to close co-operation. I remember especially the successful youth meetings, the K.C.C. could arrange in the different parts of Kerala. I was able to attend two such meetings, one at Kottayam and another at Adoor. Both meetings were successful and thoroughly ecumenical in character. I understand that many such meetings were held under the auspices of various Churches and promoted by K.C.C. These ecumenical events and the good leadership given by the bishop as Chairman of K.C.C. revitalized the organization as an ecumenical forum of Churches.

I understand that Rt. Rev. Sam Mathew has given astute leadership in manifold ways to the Central Kerala Diocese as its bishop. His tenure is marked by great harmony and progress. I remember the solemn occasion of the golden jubilee celebrations of the C.S.I. in 1997 and the special event organized by the Madhya Kerala Diocese. I was invited as a speaker. The entire event on that afternoon was a great celebration and festive occasion.

Thousands of the people from the nooks and corners of the entire Diocese participated. The Choir was remarkable. Old veterans of the Diocese were honoured. The bishop deserves much of the credit for the meticulous way in which the programme was arranged.

As a bishop Rt. Rev. Sam Mahew has made valuable contributions to the religious, social and educational fields. I fully agree with the statement of Mr. Simon John, who wrote in his letter: "undoubtedly the period of his Bishopric is becoming a memorable phase in the history of the Diocese." For those who are outside the C.S.I. and who know the bishop personally, he will be remembered as one who created understanding between Kerala Churches and as one who earned wide acceptance in the Society.

ഊർജ്ജിത ശുശ്രൂഷയുടെ ഉദാത്തമാതൃക

റൈറ്റ് റവ. ഗീവർഗീസ് മാർ അത്താനാസ്യോസ് എപ്പിസ്കോപ്പാ

(മലങ്കര മാർത്തോമ്മാസഭ, കോട്ടയം-കൊച്ചി ഭദ്രാസനം)

സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയുടെ ബിഷപ്പായി കഴിഞ്ഞ എട്ടുവർഷക്കാലം ധന്യമായ ശുശ്രൂഷ നിറവേറ്റി ഒക്ടോബറിൽ ഔദ്യോ ഗികസ്ഥാനത്തുനിന്നു വിരമിക്കുന്ന അഭിവന്ദ്യ ബിഷപ്പ് ഡോ.സാം മാത്യു തിരുമേനിയുമായി 20-ൽപരം വർഷങ്ങളിലെ ആത്മബന്ധമാണ് എനി ക്കുള്ളത്. കോട്ടയം യെരുശലേം മാർത്തോമ്മാ ഇടവകയിൽ 1979–83 കാല യളവിൽ ഞാൻ വികാരിയായിരിക്കുമ്പോൾ, പിന്നീടു ബിഷപ്പുമാരായി ത്തീർന്ന എം.സി.മാണി തിരുമേനി സി.എസ്.ഐ. കത്തീഡ്രലിലും ഡോ. സാം മാത്യു തിരുമേനി കോട്ടയം അസൻഷൻ പള്ളിയിലും, വികാരിമാ രായിരുന്നു. ദൈവത്തിന്റെ കൃപയാൽ ഞങ്ങൾ മൂന്നുപേരും സഭയുടെ മേൽപ്പട്ട സ്ഥാനത്തേക്കു വിളിക്കപ്പെട്ടു. കോട്ടയത്ത് ഇടവക വികാരി മാർ ആയിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ പരിചയപ്പെടുന്നതിനും ക്രിസ്തീയ സ്നേഹത്തിൽ സഹകരണത്തിന്റെ മേഖലകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും സാധിച്ചിരുന്നു. ഈ സ്നേഹബന്ധം താരും തളിരുമണിഞ്ഞു നാൾക്കു നാൾ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. അഭിവന്ദ്യ തിരുമേനിയിൽനിന്നു ലഭിച്ച എല്ലാ പ്രോത്സാഹനത്തിനും സഹകരണത്തിനും കൂട്ടായ്മയ്ക്കു മായി ദൈവത്തെ സ്തുതിക്കുന്നു.

മനുഷ്യന്റെ മഹത്വം മനസ്സിന്റെ മഹത്വമാണ്. മനസ്സിൽ അന്യർക്കിടം ഉണ്ടാകുന്നത് ആ മഹത്വത്തിന്റെ ലക്ഷണമാണ്. മനസ്സിൽ മറ്റുള്ള വർക്കിടം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ശുശ്രൂഷകളിലും ആ മഹത്വത്തിന്റെ പ്രകാശം പ്രസരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ദൈവം വസിക്കുന്നു. അവർ സ്വാർത്ഥല്ലേ; പരാർത്ഥജീവിതം നയിക്കുന്നവരാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ സന്തോഷം അവരുടെയുംകൂടി സന്തോഷമാണ്. അവർ മറ്റുള്ളവർക്കു ദുഃഖം കരേറ്റുന്നവരല്ല, മറ്റുള്ളവരുടെ ദുഃഖം തങ്ങളുടെ ദുഃഖമായി പരി ഗണിക്കുന്നവരാണ്. അവർ ആശ്വാസദായകരാണ്. അവരുടെ സന്ദർശ നങ്ങളും സാന്നിദ്ധ്യവും സാന്ത്വനവും പ്രതീക്ഷയുടെ വീണ്ടെടുപ്പാണ്. ക്രിസ്തീയ ശുശ്രൂഷയിൽ അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനി മനോവാക് കർമ്മങ്ങളിൽ മഹത്വമുള്ള അജപാലകനാണ്.

നല്ല മാതൃകകൾ ഇന്നു വിരളമാണ്. മാതൃകകൾ ഒരു നിമിഷത്തിന്റെ

സൃഷ്ടികളല്ല. ദൈവകൃപയുടെ ഉണർവ്വിൽ നിരന്തരം ഉണർന്നിരി ക്കുന്നവരാണു മാതൃകകളായി രൂപപ്പെടുന്നത്. വാക്കും പ്രവൃത്തിയും കൂട്ടിയോജിപ്പിക്കുന്നവരാണ് നല്ല മാതൃകകൾ. പ്രവൃത്തിയുടെ ജീവ ശ്വാസം വാക്കുകൾക്കു ജീവൻ പകരും. ആഴ്ചയിൽ ആറു ദിവസം ഓടി നടന്നു ദൈവമുമ്പാകെ ദൈവജനത്തിനു ശുശ്രൂഷ ചെയ്യുന്നവർ ഞായ റാഴ്ച പ്രസംഗവേദിയിൽ വചനഘോഷണം നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ ആ വാക്കുകൾ കേവലം വാക്കുകളല്ല, സഭാജനത്തിന് അവ വചനം ജഡം ധരിച്ച ശുശ്രൂഷകളാണ്. അവ ജനഹൃദയങ്ങളിൽ നിർബാധം കടന്നു ചെല്ലുകയും അനിഷേധ്യമായ രൂപാന്തരത്തിനു വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യും. ക്രിസ്തുവിന്റെ നിസ്തുല്യമാതൃക അതാണ്. യേശു പറഞ്ഞു, "ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ചെയ്തതുപോലെ നിങ്ങളും ചെയ്യേണ്ടതിനു ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ദൃഷ്ടാന്തം തന്നിരിക്കുന്നു" (യോഹ. 13:15). വിശുദ്ധ പത്രോസ് ശ്ലീഹാ എഴുതുന്നു, "ക്രിസ്തുവും നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കഷ്ടം അനുഭവിച്ചു, നിങ്ങൾ അവന്റെ കാൽച്ചുവടു പിന്തുടരുവാൻ ഒരു മാതൃക വെച്ചേച്ചു പോയിരിക്കുന്നു" (1 പത്രൊ. 2:21). യേശുവും അപ്പൊസ്തലന്മാരും ശ്രേഷ്ഠരായ പിൻഗാമികളും പറഞ്ഞ മാതൃകയും കാണിച്ചുതന്ന മാതൃ കയും വാക്കു പ്രവൃത്തിയാകുന്ന മാതൃകയാണ്. ഈ മാതൃകയാണു അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനിയിൽ കണ്ടിരിക്കുന്നത്.

മനുഷൃജീവിതം സാർത്ഥകമാവുന്നത് ദൈവരാജ്യത്തിനുവേണ്ടി സമർപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോഴാണ്. ഈ സമർപ്പണത്തിന്റെ പാതയിലൂടെയാണ് തിരുമേനി സഞ്ചരിക്കുന്നത്. സമർപ്പണത്തിലൂടെയും ജീവിതവിശുദ്ധി യിലൂടെയും നിയോഗത്തിന്റെ വഴികളിലെ വെല്ലുവിളികളെ ദൈവകൃപ അനുഭവിച്ചു അഭിമുഖീകരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. വെല്ലുവിളികൾ അവി ശ്വാസികളെ തളർത്തുകയും വിശ്വാസികളെ വളർത്തുകും ചെയ്യും. വിശ്വാസികളെ വളർത്തുകും ചെയ്യും. വിശ്വാസികളുടെ സമസ്തകർമ്മരംഗങ്ങളിലും ആ സാക്ഷ്യത്തിന്റെ ലാവണ്യം ഉണ്ടായിരിക്കും. കാണുന്നവർ ആ സാക്ഷ്യം തിരിച്ചറിയും. ശൂനേം കാരത്തി സ്ത്രീ എലീശായെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞു, "നമ്മുടെ വഴിയായി കൂടെക്കൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ഇയാൾ വിശുദ്ധനായൊരു ദൈവപുരുഷൻ എന്നു ഞാൻ കാണുന്നു" (2 രാജാ. 4:9). അഭിവന്ദ്യ തിരുമേനിയെ പരി ചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവർക്കു തിരുമേനിയെക്കുറിച്ചും ഇതുപോലെ ഉദാത്തമായ ഒരു സാക്ഷ്യമുണ്ടായിരിക്കും.

Piety is no substitute for competence. Saintliness is no excuse for laziness. ഈശ്വരഭക്തിയും വിശുദ്ധിയും കർമ്മോത്സുകതയിലൂടെ തെളി യിക്കുവാൻ തിരുമേനിക്കു കഴിഞ്ഞു. അലസതയുടെ ശൈലിയല്ല തിരു മേനിക്കുള്ളത്. ഉദാത്തമായ നേതൃത്വശൈലി മറ്റുള്ളവർക്കു ഊർജ്ജം പകരുന്ന ശൈലിയാണ്. മറ്റുള്ളവരെ അംഗീകരിക്കുന്നതിലും ആദരിക്കു

ന്നതിലും അവരെ കൈപിടിച്ചുയർത്തുന്നതിലും ഔത്സുകൃമുള്ള ഉത്കൃഷ്ട നേതൃത്വശൈലിയുടെ ഉടമയാണു തിരുമേനി.

വിദ്യാഭ്യാസ - സാമൂഹിക - സാംസ്ക്കാരിക മണ്ഡലങ്ങളിലും തിരു മേനി ശ്രദ്ധേയമായ സംഭാവനകൾ നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേരള കൗൺസിൽ ഓഫ് ചർച്ചസിന്റെ പ്രസിഡന്റ്, നിലയ്ക്കൽ എക്യുമെനി ക്കൽ ട്രസ്റ്റിന്റെ സെക്രട്ടറി എന്നീ നിലകളിൽ എക്യുമെനിക്കൽ രംഗങ്ങ ളിലും തിരുമേനി സഹകരണത്തിന്റെ പാലങ്ങൾ പണിതു. മദ്യവിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഊർജ്ജസ്വലനായി നിലകൊണ്ടു. ആദർശങ്ങളുടെ ആൾരൂപമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന അഭിവന്ദ്യ സാം മാത്യു തിരുമേനിയുടെ ശുശ്രൂഷകൾ സി.എസ്.ഐ. മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയ്ക്കു മാത്രമല്ല ക്രൈസ്തവസഭയ്ക്കുതന്നെ അഭിമാനകരവും പ്രചോദനപ്രദവുമാണ്. കോട്ടയം മാർത്തോമ്മാ സെമിനാരി ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂൾ ഗ്രൗണ്ടിൽ നടക്കുന്ന കോട്ടയം-കൊച്ചി ഭദ്രാസന മാർത്തോമ്മാ കൺവൻ ഷന്റെ അവിഭാജ്യഘടകമാണ് തിരുമേനിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യവും സന്ദേശ വും. കോട്ടയം-കൊച്ചി ഭദ്രാസനത്തിനും മാർത്തോമ്മാ സഭയ്ക്കു തന്നെയും തിരുമേനിയിൽനിന്നു ലഭിച്ച എല്ലാ സഹകരണത്തിനും പ്രോത്സാഹത്തിനും ഹൃദയംഗമമായ നന്ദി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. തുടർന്നും ശ്രേഷ്ഠശുശ്രൂഷകളിലൂടെ സഭയ്ക്കും സമൂഹത്തിനും അനുഗ്രഹമായി ത്തീരുവാൻ സർവ്വശക്തനായ ദൈവം തിരുമേനിയെ ശക്തീകരിക്കട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ആശംസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ബിഷപ്പ് സാം മാത്യു: സുസ്മേരവദനനായ സ്നേഹിതൻ

റൈറ്റ് റവ. കെ. മൈക്കിൾ ജോൺ

(സി.എസ്.ഐ. ബിഷപ്പ് (റിട്ടയേർഡ്))

എട്ടു വർഷത്തെ അദ്ധ്യക്ഷപദവിയിൽ നിന്നു, 2001 ഒക്ടോബറിൽ വിര മിക്കുന്ന ബിഷപ്പ് സാം മാത്യു തിരുമേനിയെപ്പറ്റി ഒരു അഭിപ്രായമെഴു തുവാൻ എന്നോട് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ എന്റെ മനോമുകുരത്തിൽ പ്രത്യ ക്ഷപ്പെട്ടത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുഞ്ചിരിക്കുന്ന മുഖമാണ്. ചിരിക്കുവാനുള്ള കഴിവു ദൈവദത്തമാണ്. അതു ദൈവവേലക്കാർക്ക് അത്യാവശ്യവുമാണ്.

സാം മാത്യു തിരുമേനി ഒരു വൈദികനായി പട്ടമേറ്റ നാൾമുതൽ എന്റെ നല്ല സുഹൃത്താണ്. വളരെ അടുത്ത് ഇടപെടുവാൻ സന്ദർഭങ്ങൾ ലഭി ച്ചിട്ടുണ്ട്. കോട്ടയം അസൻഷൻ ചർച്ചിൽ (കഞ്ഞിക്കുഴി) എന്റെ പിൻഗാ മിയായി ഇടവകശുശ്രൂഷയേറ്റത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. മദ്ധ്യകേരള മഹായിടവകയിൽ 1963 മുതൽ തുടർച്ചയായി ഒൻപതുവർഷം ഞാൻ മഹായിടവക കൗൺസിൽ സെക്രട്ടറിയും പിന്നീട് പാസ്റ്ററൽ ബോർഡ് സെക്രട്ടറിയും ആയിരുന്നപ്പോൾ എല്ലാ പട്ടക്കാരെയും സഭാപ്രവർത്തകരെയും നേരിട്ടറിയുവാനും സമ്പർക്കം പുലർത്തുവാനും എനിക്ക് അവസരം ലഭി ച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങൾ വൈദികരായിരുന്നപ്പോൾ രൂപംകൊണ്ട സൗഹൃദത്തിന് ഇതുവരെ ഉലച്ചിൽ സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. തിരുമേനി എന്റെ ഉത്തമസ്നേഹിതനാണ്.

ഒരു വൈദികനെന്ന നിലയിൽ റവ.സാം മാത്യുവിനെ ഞാൻ മനസ്സി ലാക്കിയിട്ടുള്ളത് ദൈവശുശ്രൂഷയ്ക്കായി തന്നെ ദൈവം വിളിച്ചുവെന്ന ഉറച്ച വിശ്വാസമുള്ള ഒരു വ്യക്തിയായിട്ടാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇടയപരി പാലനം ഇടവകയിലും മഹായിടവകയിലും ഒരു ജോലിയായിട്ടല്ല, ദൈവിക നിയോഗമായിട്ടാണ് അദ്ദേഹം നിർവ്വഹിച്ചുപോന്നത്. അലസതയില്ലാത്ത ഒരു നല്ല പട്ടക്കാരൻ മാത്രമല്ല, പുഞ്ചിരിയോടുകൂടെ തന്റെ ഇടവകജന ങ്ങളെയും മറ്റുള്ളവരെയും, മാത്രമല്ല ശുശ്രൂഷാരംഗത്തെ പ്രശ്നങ്ങളെയും അഭിമുഖീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വ്യക്തിയായി ഞാൻ തിരുമേനിയെ കാണുന്നു. ദൈവവേലക്കാർക്ക് ആവശ്യമായ പല ശ്രേഷ്ഠഗുണങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയായി ഞാൻ കാണുന്ന മൂന്നു ഗുണങ്ങൾ: (1) ദൈവവിളി യെപ്പറ്റിയുള്ള ഉറച്ച ബോദ്ധ്യം (Sense of calling), (2) വേലയിലുള്ള ആതമാർത്ഥത (Sincerity in service), (3) സേവന തത്പരത (Service mindedness) എന്നിവയാണ്. ഇവ മൂന്നും ഞാൻ ബിഷപ്പ് സാം മാത്യു വിൽ കാണുന്നു.

തിരുമേനി ബിഷപ്പായതിനുശേഷം ഞാൻ ഒരു വർഷം മാത്രമേ ഈ നാട്ടിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഒരു വലിയ മഹായിടവകയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവനങ്ങളെപ്പറ്റി അധി കമൊന്നും എഴുതുവാൻ എനിക്കർഹതയില്ല. എങ്കിലും പല പ്രശ്നങ്ങളെയും എതിർപ്പുകളെയും സധൈര്യം നേരിട്ട ഒരു അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്നാണ് എന്റെ അറിവ്. അദ്ദേഹം വിരമിച്ചശേഷവും തനിക്കു ജന്മസിദ്ധമായി ലഭിച്ച പുഞ്ചിരിയും സ്നേഹോഷ്മളമായ പെരുമാറ്റവും തുടരുവാൻ ദൈവം സഹായിക്കട്ടെ എന്ന് ആശംസിക്കുകയും വിശ്രമജീവിതം തിരു മേനിക്കും പത്നിക്കും സൗഭാഗ്യകരമായിട്ടിരിക്കട്ടെയെന്നു പ്രാർത്ഥി ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.